

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра технологій у тваринництві

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет тваринництва та водних біоресурсів
“ ” _____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ІНДУСТРІАЛЬНЕ СВИНАРСТВО

Галузь знань:	Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»
Спеціальність:	Н2 «Тваринництво»
Освітня програма:	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Факультет:	Тваринництва та водних біоресурсів
Розробники:	професор кафедри технологій у тваринництві, доктор сільськогосподарських наук, професор Вадим Лихач доцент кафедри технологій у тваринництві, кандидат сільськогосподарських наук Наталія Грищенко

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни Головне завдання вивчення дисципліни надання фахівцям якісних теоретичних і практичних знань щодо особливостям відтворення, утримання, годівлі, напування свиней, забезпечення мікроклімату, гноєвидалення, утилізації гною, об'ємно-планувальних рішень, проведення санітарно-ветеринарних заходів, тощо. Також розглядаються нормативні документи, які регламентують застосування того чи іншого обладнання та способи їх розміщення в залежності від технології виробництва свинини. У промисловому свинарстві створено найбільш сприятливі умови для рівномірного виробництва м'яса цілорічно. Для ефективної роботи свинарських підприємств необхідні точні знання щодо характеристик різного технологічного обладнання, особливостей його застосування при різних способах і технологіях утримання свиней. Тому, щоб вирішити ці питання необхідно оволодіти знаннями щодо техніко-економічної характеристики технологічного обладнання та особливостей його функціонування, можливостями його застосування на конкретному виробництві. Використовуючи комплекс сучасних методів досліджень, можна прогнозувати ефективність застосування того чи іншого технологічного обладнання.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Спеціальність	<i>H2 Тваринництво</i>	
Освітня програма	<i>Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>10 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	<i>30 год.</i>	<i>10 год.</i>
Самостійна робота	<i>90 год.</i>	<i>100 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>6 год.</i>	<i>2 год.</i>

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета – підготовка кваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати питання раціонального застосування сучасних індустріальних технологій виробництва продукції свинарства.

Вивченню ВК передують засвоєння компетентностей набутих під час опанування ОК ОПП першого року навчання, зокрема: Переробка продукції тваринного походження (ОК2), Бізнес діяльність у тваринництві (ОК 3), Наукова діяльність у тваринництві (ОК5), Управління продуктивністю тварин (ОК 6), Моделювання технологічних процесів у тваринництві (ОК 9), Управління виробництвом і переробкою продукції тваринництва (ОК 10).

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері технологій виробництва і переробки продукції тваринництва.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.

ЗК5. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 10. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

СК 2. Здатність розробляти, організовувати та здійснювати заходи з підвищення продуктивності тварин, контролю безпечності та якості продуктів їх переробки й ефективності її виробництва.

СК 4. Здатність моделювати та проектувати технологічні процеси виробництва і переробки продукції тваринного походження.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів живлення тварин та продукції тваринного походження.

ПРН 3. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій та продуктів в сфері тваринництва та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

ПРН 5. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

ПРН 10. Нести відповідальність за розвиток професійних знань і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
Модуль 1 “Технологія виробництва продукції свинарства”														
Тема 1. Технологія як основна складова частина процесу виробництва свинини	1	15	3		3		45	12	1		1		50	
Тема 2. Трифазна технологія виробництва свинини.	2	15	3		3			12	1		1			
Тема 3. Двофазна технологія виробництва свинини.	3	15	3		3			12	1		1			
Тема 4. Однофазна технологія виробництва свинини.	4	15	3		3			12	1		1			
Тема 5. Технологічні параметри виробництва за однофазної сімейно-гніздової технології	5	15	3		3			12	1		1			
Разом за модулем 1		75	15		15		45	60	5		5		50	
Модуль 2 “Технологічний процес на дільницях використання різних груп свиней”														
Тема 1. Годівля та утримання кнурів-плідників	6	15	3		3		45	12	1		1		50	
Тема 2. Годівля та утримання холостих, поросних та підсисних свиноматок	7	15	3		3			12	1		1			
Тема 3. Годівля та утримання поросят-сисунів і поросят після відлучення	8	15	3		3			12	1		1			
Тема 4. Годівля та утримання ремонтного молодняка свиней	9	15	3		3			12	1		1			
Тема 5. Годівля та утримання поголів'я свиней на відгодівлі	10	15	3		3			12	1		1			
Разом за модулем 2		75	15		15		45	60	5		5		50	
Усього годин		150	30		30		90	120	10		10		100	

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Технологія як основна складова частина процесу виробництва свинини	3
2	Трифазна технологія виробництва свинини.	3
3	Двофазна технологія виробництва свинини.	3
4	Однофазна технологія виробництва свинини.	3
5	Технологічні параметри виробництва за однофазної сімейно-гніздової технології	3
6	Годівля та утримання кнурів-плідників	3
7	Годівля та утримання холостих, порослих та підсисних свиноматок	3
8	Годівля та утримання порослят-сисунів і порослят після відлучення	3
9	Годівля та утримання ремонтного молодняку свиней	3
10	Годівля та утримання поголів'я свиней на відгодівлі	3
	Разом	30

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розрахунок комплектації обладнання для годівлі та утримання кнурів-плідників	3
2	Розрахунок комплектації обладнання для годівлі та утримання холостих, порослих і підсисних свиноматок	3
3	Розрахунок комплектації обладнання для годівлі та утримання порослят-сисунів і порослят після відлучення	3
4	Розрахунок комплектації обладнання для годівлі та утримання ремонтного молодняку свиней	3
5	Розрахунок комплектації обладнання для годівлі та утримання відгодівельного поголів'я свиней	3
6	Комплектація обладнання для забезпечення оптимального мікроклімату	3
7	Комплектація обладнання для видалення і утилізації гною	3
8	Вивчення етологічних методів, що використовуються у свинарстві	3
9	Системний біоінжиніринг у свинарстві	3
10	Методика оцінки конкурентоспроможності обладнання для свиноферм	3
	Разом	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Характеристика обладнання для утримання, годівлі і напування, забезпечення оптимального мікроклімату, видалення і утилізації гною різних статевих-вікових груп свиней	45
2	Транспортування та первинна обробка забійних свиней. Морфо-хімічний склад та фактори, які впливають на якість м'яса. Характеристика обробки кишкової сировини та харчових субпродуктів	45
	Разом	90

6. Методи та засоби діагностики результатів:

- екзамен;
- модульні тести;
- презентації;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист лабораторних робіт.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування тощо);
- відео метод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- роботи з живими об'єктами

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. “Технологія виробництва продукції свиначства”		
Л.р. 1. Розрахунок комплектації обладнання для годівлі та утримання кнурів-плідників	ПРН 1, 3, 5, 10. Знати біологічні особливості та етологію свиней та уміти використовувати їх для отримання високої продуктивності тварин. У тому числі, вміти проводити розрахунки комплектації обладнання для годівлі та утримання кнурів-плідників, холостих, поросних і підсисних свиноматок, порослят-сисунів і порослят після відлучення, ремонтного молодняку та відгодівельного поголів'я.	5
Л.р. 2. Розрахунок комплектації обладнання для годівлі та утримання холостих, поросних і підсисних свиноматок		5
Л.р. 3. Розрахунок комплектації обладнання для годівлі та утримання порослят-сисунів і порослят після відлучення		5
Л.р. 4. Розрахунок комплектації обладнання для годівлі та утримання ремонтного молодняку свиней		5
Л.р. 5. Розрахунок комплектації обладнання для годівлі та утримання відгодівельного поголів'я свиней		5
Самостійна робота 1. Характеристика обладнання для утримання, годівлі і напування, забезпечення оптимального мікроклімату, видалення і утилізації гною різних статевих груп свиней	Знати параметри обладнання для утримання, годівлі і напування, забезпечення оптимального мікроклімату, видалення і утилізації гною різних статевих груп свиней	45
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. “Технологічний процес на ділянках використання різних груп свиней”		
Л.р. 6. Комплектація обладнання для забезпечення оптимального мікроклімату	ПРН 1, 3, 5, 10. У тому числі, знати усі складові технологічного процесу виробництва продукції свиначства. Вміти розрахувати потрібну комплектацію для забезпечення оптимального мікроклімату та видалення і утилізації гною. Знати зоотехнічну, технологічну та економічну характеристику біоінженірингу, морфо-хімічний склад та фактори, які впливають	5
Л.р. 7. Комплектація обладнання для видалення і утилізації гною		5
Л.р. 8. Вивчення етологічних методів, що використовуються у свиначстві		5
Л.р. 9. Методика оцінки конкурентоспроможності обладнання для свиначферм		5

Л.р. 10. Системний біоінжиніринг у свинарстві	на якість м'яса. Вміти обробляти кишкову сировину та харчові субпродукти	5
Самостійна робота 2. Транспортування та первинна обробка забійних свиней. Морфо-хімічний склад та фактори, які впливають на якість м'яса. Характеристика обробки кишкової сировини та харчових субпродуктів		45
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота (за наявності)		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2734>.

2. Конспекти лекцій та їх презентації з дисципліни “Індустріальне свинарство” (в електронному вигляді) – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2734>.

– Технологія виробництва продукції свинарства: навчальний посібник [М. Повод, О. Бондарська, В. Лихач, С. Жишка, В. Нечмілов та ін.]; за ред. М. Г. Повода. К.: Науково-методичний центр ВФПО, 2021. 356 с.

Монографії:

– Технологічні інновації у свинарстві: монографія / В.Я. Лихач, А.В. Лихач. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 291 с., 101 табл., 65 рис. (ISBN 978-617-7890-62-0)

Статті:

– Lykhach, V.Ya., Bondar, S.V., Lykhach, A.V., Hryshchenko, N.P., Zlamaniuk, L.M., Bogdanova, N.V., Gruntkovskiy, M.S. (2025) Improving the reproductive traits of sows to the use of a feed additive “Folico F”. *Таврійський науковий вісник*. № 139. Частина 1. 232-242. DOI: [10.32782/2226-0099.2024.139.1.31](https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.139.1.31)

– Жданов Д. В., Михалко О. Г., Повод М. Г., Вербельчук Т. В., Кобернюк В. В., Зламанюк Л. М., Ковалівська А. А. (2025) Залежність якості туш кнурів та економічної ефективності виробництва свинини від їх передзабійної живої маси за різних способів їх кастрації. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Серія: Тваринництво. Вип. 1 (60). 13-26 DOI: [10.32782/bsnau.lvst.2025.1.3](https://doi.org/10.32782/bsnau.lvst.2025.1.3)

– Lokes S. I., Shevchenko L. V., Mykhalska V. M., Poliakovskiy V. M., Zlamanyuk L. M. (2024) Influence of *Lactobacillus curvatus* and *Lactococcus lactis* subsp. *lactis* on the shelf life of sausages in vacuum packaging. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. Vol 15 No 2. 321-326. DOI:<https://doi.org/10.15421/022446>
<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001286264600019>

– Polycomponent mathematical models of selection indexes and the efficiency of their use for assessment of sows by reproductive qualities / Viktor Khalak, Anna Horchanok, Oksana Kuzmenko, Oleksandr Bordun, Natalia Prysiazhniuk, Natalia Fedoruk, Irina Titarenko, Liudmyla Zlamaniuk/ International Conference “Agriculture for Life, Life for Agriculture” Book of abstracts. Section 3. Animal Science. 2023. Bucharest. P. 123–124. <https://agrolifejournal.usamv.ro/index.php/agrolife/issue/view/32>

URL: https://agricultureforlife.usamv.ro/images/2023/Book_of_Abstracts/Book_Abstracts_Animal_Science_A4L2023.pdf

– O. Kuzmenko, V. Bomko, A. Horchanok, O. Cherniavskiy, V. Malina, L. Lytvyshchenko, R. Umanets, L. Zlamaniuk, D. Umanets and I. Porotikova (2021) Influence of chelates on pigs productivity and quality. *Ukrainian Journal of Ecology*. Vol. 11. No 2. 268-273 DOI: https://doi.org/10.15421/2021_110

<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000653458100043>

3. Методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

– Лихач В.Я., Зламанюк Л.М. Робочий зошит до виконання лабораторних робіт з дисципліни “Індустріальне свинарство” для студентів ОС “Магістр” спеціальності 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Київ: ЦП Копмринт. 2025. 128 с.

– Лихач В.Я., Зламанюк Л.М. Конспект лекцій з дисципліни “Індустріальне свинарство” для студентів ОС “Магістр” спеціальності 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Київ: ЦП Копмринт. 2025. 145 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Внутрішньопородний тип свиней породи дюрк української селекції «Степовий»: монографія / В.С. Топіха, А.А. Волков, В. Я. Лихач, С.С. Іванов, А.В. Лихач, С.А. Гнатюк, Р.О. Трибрат. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 266 с., 92 табл., 16 рис. (ISBN 978-617-7890-61-3)

2. Годівля сільськогосподарських тварин: підручник / І. І. Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов [та ін.]; за ред. І.І. Ібатулліна. Вінниця: Нова книга, 2007. 612 с.

3. Іванов В.О. Біологія свиней / В.О. Іванов, В.М. Волощук. К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2009. 304 с.

4. Лихач В. Я. Лихач А. В. Технологічні інновації у свинарстві : монографія. К. : НУБіП України, 2020. 290 с.
5. Нове в технології виробництва і переробки продукції тваринництва : монографія / В.О. Іванов, В.М. Волощук; ІС І АПВ НААН. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2019. – 434 с.
6. Підвищення продуктивності свиней за використання сучасного генофонду та інноваційних технологічних рішень : монографія / В. Я. Лихач, Р. В. Фаустов, П. О. Шибанін, А. В. Лихач, Л. Г. Леньков. Миколаїв : Іліон, 2022. 275 с., 75 табл., 32 рис. <http://dglib.nubip.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/9332>
7. Практична реалізація існуючих та удосконалених технологій виробництва продукції свинарства : монографія / М. Г. Повод, В. Я. Лихач, А. В. Лихач, Д. М. Оборонько. Миколаїв : Іліон, 2022. 375 с., 88 табл., 84 рис. <http://dglib.nubip.edu.ua/handle/123456789/9331>
8. Свинарство: монографія / [В.М. Волощук, В.П. Рибалко, М.Д. Березовський та ін.]; за наук. ред. В.М. Волощука. К.: Аграрна наука, 2014. 592 с.
9. Теоретичні та практичні основи спрямованого вирошування молодняку свиней: монографія / [Ю.В. Засуха, В.М. Волощук, С.М. Грищенко та ін.]. К.: ЦК «Компрінт». 2016. 250 с.
10. Технологія виробництва продукції свинарства : навч. посіб. / [В. С. Топіха та ін.]. Миколаїв : МНАУ, 2012. 453 с.
11. Технологія виробництва продукції свинарства : навчальний посібник [М. Повод, О. Бондарська, В. Лихач, С. Жишка, В. Нечмілов та ін.]; за ред. М. Г. Повода. К.: Науково-методичний центр ВФПО, 2021. 356 с.
12. Технологія виробництва продукції свинарства: навч. посіб. / [Ю.В. Засуха, В.М. Волощук, В.О. Іванов та ін.]; За загал. ред. Ю.В. Засухи та В.М. Волощука. К.: ЦК «Компрінт». 2016. 535 с.
13. Технологія відтворення свиней: навч. посіб. / [М.Г. Повозніков, Ю.В. Засуха, В.М. Кондратюк та ін.]. К.: ЦК «Компрінт». 2015. 124 с.
14. Management of innovative technologies creation of bio-products: monograph / V. Lykhach, A. Lykhach, M. Duczmal, M. Janicki, M. Ogienko, A. Obozna, O. Kucher, R. Faustov. Opole-Kyiv, 2020. 222 p. 85 tab. Fig. 14 (ISBN 978-83-66567-16-0), Polska https://www.wszia.opole.pl/wp-content/uploads/2020/05/ebook_management_of_innovative_technologies.pdf
15. Інститут розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН
16. Національна академія аграрних наук України – <http://naas.gov.ua/>
17. Журнал «Landlord» – <https://landlord.ua/news/tvarinnitstvo/>
18. Міністерство аграрної політики та продовольства України – <https://minagro.gov.ua/tag/tvarinnictvo>
19. Журнал «Animal Science and food technology» – <https://surl.li/souvqa>
20. Асоціація «Свинарі України» – <http://asu.pigua.info/>
21. Громадська спілка «Всеукраїнська Аграрна Рада» (ВАР) – <http://uacouncil.org/uk>